

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถให้ผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ในเชิงแนวคิดทางทฤษฎี

4.1.1 แนวคิดของตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ตัดแปลงมาจากตัวประมาณ Horvitz-Thompson ที่ทำการสุ่มขั้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ (Adaptive Cluster Sampling : SRS1)⁴

เมื่อประชากรประกอบด้วยหน่วยต่าง ๆ N หน่วย สำหรับแต่ละหน่วยจะกำหนดพื้นที่ข้างเคียงซึ่งประกอบด้วยหน่วยอื่น ๆ ในบริเวณนั้นที่รวมหน่วย k ด้วย แล้วกำหนดเกณฑ์ในการรวมหน่วยในพื้นที่ข้างเคียงเข้าในตัวอย่าง เช่น ถ้าพบว่า ค่า y_k สูงกว่าค่าหนึ่ง จะรวมหน่วยในพื้นที่นี้เข้าในตัวอย่างเป็นต้น สำหรับแต่ละหน่วยที่เพิ่มขึ้นในตัวอย่างจะทำกระบวนการข้างต้นซ้ำ กล่าวคือ สำหรับหน่วยที่เป็นไปตามเกณฑ์ จะนำหน่วยในพื้นที่ข้างเคียงเข้าในตัวอย่างด้วย แต่หากไม่เป็นไปตามเกณฑ์ก็ไม่รับหน่วยเพิ่ม

กำหนดให้ α_k เป็นความน่าจะเป็นที่กลุ่มที่ k ตกเป็นตัวอย่าง n กลุ่ม

I_k เป็นตัวแปรสุ่มที่แสดงจำนวนครั้งที่กลุ่มที่ k ตกเป็นตัวอย่าง

โดยที่

$$I_k = \begin{cases} 1 & \text{ด้วยความน่าจะเป็น } \alpha_k \\ 0 & \text{ด้วยความน่าจะเป็น } (1 - \alpha_k) \end{cases}$$

จะได้ว่า $\Pr(I_k = 1) = \alpha_k$

$\Pr(I_k = 0) = 1 - \alpha_k$

⁴ Thompson, S.K. (1990), "Adaptive Cluster Sampling," *Jour. Amer. Stat. Assoc.* 85, No.412 : 1050-1059.

ดังนั้น
$$E(I_k) = 1 \cdot \Pr(I_k = 1) + 0 \cdot \Pr(I_k = 0)$$

$$= \alpha_k$$

$$\begin{aligned} \text{Var}(I_k) &= E(I_k^2) - [E(I_k)]^2 \\ &= E(I_k) - [E(I_k)]^2 \\ &= \alpha_k - \alpha_k^2 \\ &= \alpha_k(1 - \alpha_k) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Cov}(I_k, I_1) &= E(I_k I_1) - E(I_k)E(I_1) \\ &= \alpha_{k1} - \alpha_k \alpha_1 \end{aligned}$$

การพิสูจน์ว่า \bar{y}_{SRS1} เป็นตัวประมาณที่ไม่เอนเอียงของ \bar{Y}_{SRS1}

จาก
$$\bar{y}_{\text{SRS1}} = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N \frac{y_k}{\alpha_k}$$

เขียนในรูปที่เป็นฟังก์ชันของ I_k ได้ดังนี้

$$\bar{y}_{\text{SRS1}} = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N \frac{y_k I_k}{\alpha_k}$$

ดังนั้น
$$E(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N \frac{y_k}{\alpha_k} E(I_k)$$

จาก
$$\alpha_k = P(I_k = 1) = E(I_k)$$

จะได้ว่า
$$\begin{aligned} \bar{y}_{\text{SRS1}} &= \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N y_k \\ &= \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N y_k = \bar{Y}_{\text{SRS1}} \end{aligned}$$

นั่นคือ
$$E(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = \bar{Y}_{\text{SRS1}}$$

แสดงว่า \bar{y}_{SRS1} เป็นตัวประมาณที่ไม่เอนเอียงของ \bar{Y}_{SRS1}

การหาค่า $\text{Var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$

ให้ $Z_k = \frac{y_k}{\alpha_k}, Z_1 = \frac{y_1}{\alpha_1}$

$$\begin{aligned}
\text{จะได้ว่า } \text{Var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) &= \text{Var}\left(\frac{1}{N} \sum_{k=1}^N Z_k I_k\right) \\
&= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \text{Var}[Z_k I_k] + \sum_{k \neq 1}^N \sum_{l \neq k}^N \text{Cov}[Z_k I_k, Z_l I_l] \right) \\
&= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N Z_k^2 \cdot \text{Var}[I_k] + \sum_{k \neq 1}^N \sum_{l \neq k}^N Z_k Z_l \cdot \text{Cov}[I_k, I_l] \right) \\
&= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N Z_k^2 \cdot \alpha_k (1 - \alpha_k) + \sum_{k \neq 1}^N \sum_{l \neq k}^N Z_k Z_l (\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l) \right) \\
&= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N Z_k Z_l (\alpha_1 - \alpha_k \alpha_l) + \sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N Z_k Z_l (\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l) \right) \\
&= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N Z_k Z_l (\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l) \right) \\
\therefore \text{Var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) &= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N y_k y_l \left(\frac{\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l}{\alpha_k \alpha_l} \right) \right)
\end{aligned}$$

การหาค่า $\hat{\text{var}}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$

$$\text{จาก } \text{Var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N y_k y_l \left(\frac{\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l}{\alpha_k \alpha_l} \right) \right)$$

เขียนในรูปที่เป็นฟังก์ชันของ I_k ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
\hat{\text{var}}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) &= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N y_k y_l \cdot I_k I_l \left(\frac{\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l}{\alpha_k \alpha_l \alpha_{kl}} \right) \right) \\
\therefore \hat{\text{var}}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) &= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N \frac{y_k y_l}{\alpha_{kl}} \left(\frac{\alpha_{kl}}{\alpha_k \alpha_l} - 1 \right) \right)
\end{aligned}$$

การพิสูจน์ว่า $E(\hat{\text{var}}(\bar{y}_{\text{SRS1}})) = \text{Var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$

$$\begin{aligned}
E(\hat{\text{var}}(\bar{y}_{\text{SRS1}})) &= E\left(\frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N y_k y_l \cdot I_k I_l \left(\frac{\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l}{\alpha_k \alpha_l \alpha_{kl}} \right) \right) \right) \\
&= \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N y_k y_l \cdot E(I_k I_l) \left(\frac{\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l}{\alpha_k \alpha_l E(\alpha_{kl})} \right) \right)
\end{aligned}$$

โดย $\alpha_{kl} = P(I_k I_l = 1) = E(I_k I_l) = E(\alpha_{kl}) = 1$

ดังนั้น

$$E(\hat{\text{var}}(\bar{y}_{\text{SRS1}})) = \frac{1}{N^2} \left(\sum_{k=1}^N \sum_{l=1}^N y_k y_l \left(\frac{\alpha_{kl} - \alpha_k \alpha_l}{\alpha_k \alpha_l} \right) \right) = \text{Var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$$

$\therefore \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ เป็นตัวประมาณที่ไม่เอนเอียงของ $\text{Var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$

$$\text{เมื่อ } \alpha_k = 1 - \frac{\binom{N-x_k}{n}}{\binom{N}{n}}$$

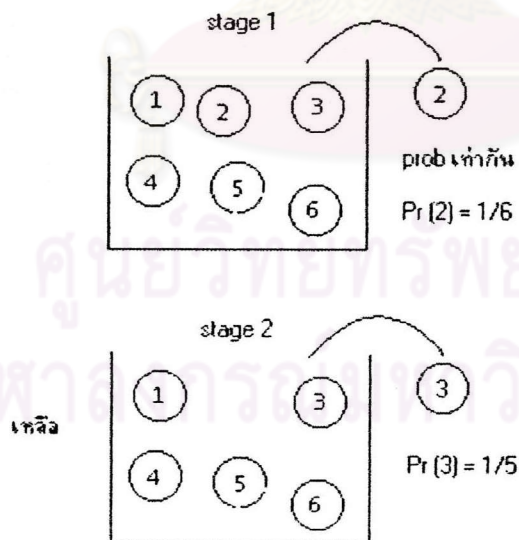
$$\alpha_{kl} = \alpha_k + \alpha_l - (1 - p_{kl})$$

$$\text{โดยที่ } p_{kl} = \frac{\binom{N-x_k-x_l}{n}}{\binom{N}{n}}$$

$$\text{ดังนั้น } \alpha_{kl} = 1 - \left(\frac{\binom{N-x_k}{n} + \binom{N-x_l}{n} - \binom{N-x_k-x_l}{n}}{\binom{N}{n}} \right)$$

4.1.2 แนวคิดของตัวประมาณค่าเฉลี่ยของแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบที่ไม่ได้ปรับ (Simple Random Sampling : SRS2)

วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เป็นวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยให้ตัวอย่างแต่ละหน่วยมีโอกาสถูกสุ่มเท่า ๆ กัน เช่น จากประชากรขนาด N ถ้าสุ่มตัวอย่างแบบง่ายขนาด n แบบไม่ใส่คืน จะทำให้ได้ตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ $\binom{N}{n}$ และตัวอย่างแต่ละหน่วยมีโอกาสถูกสุ่มเท่า ๆ กันเท่ากับ $\frac{1}{\binom{N}{n}}$

ภาพที่ 10 : ภาพแนวคิดของแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบที่ไม่ได้ปรับ

โดยการสุ่มตัวอย่างนี้เป็นการทดลองสุ่ม (Random Experiment) เพราะที่ผู้สุ่มไม่ทราบล่วงหน้าว่าผลลัพธ์คืออะไร แต่สามารถทราบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

เมื่อเราสนใจที่จะประมาณค่าเฉลี่ยประชากร (\bar{Y}) สามารถทำได้โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{y}) ของตัวอย่างแต่ละชุด ซึ่ง \bar{y} แต่ละชุดไม่จำเป็นต้องเท่ากัน เนื่องจาก y_i ของตัวอย่างเป็นค่าของหน่วยใดก็ได้ในประชากร ดังนั้น \bar{y} จึงเป็นตัวแปรสุ่ม (Random Variable) และเป็นตัวแปรสุ่มชนิดไม่ต่อเนื่อง (Discrete Random Variable) เพราะเมื่อพิจารณาถึงขนาดของประชากรจะพบว่า ประชากรเป็นอันตะ (Finite Population) ทำให้สามารถทราบจำนวน N ที่แน่นอน ดังนั้นค่า y_i ที่ได้จากตัวอย่างขนาด n นี้จะเป็นค่าอันตะ ทำให้ได้ค่า \bar{y} ที่เป็นอันตะ ดังนั้น \bar{y} จึงเป็น Discrete Random Variable

$$A = \{1, 2, 3, \dots, 6\}, n = 2$$

$$\text{เช่น } S = \{(1, 2), (1, 3), \dots, (5, 6)\}$$

จะได้ว่า

$$\Pr(\bar{y} = 1.5) = \frac{1}{15}$$

.

.

.

$$\Pr(\bar{y} = 5.5) = \frac{1}{15}$$

การประมาณค่าเฉลี่ยประชากร กรณีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใส่คืน

ตัวประมาณของ \bar{Y}_{SRS2} คือ $\bar{y}_{SRS2} = \sum_{i=1}^n \frac{y_i}{n}$ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง และคุณสมบัติของ

ตัวประมาณ \bar{y}_{SRS2} มีดังนี้

1. เป็นตัวประมาณไม่เอนเอียง (Unbiasedness)

2. มีความสอดคล้องหรือความคงเส้นคงวา (Consistency) ในลักษณะที่ว่า ถ้าขนาดตัวอย่างเพิ่มขึ้น ผลต่างระหว่าง \bar{Y}_{SRS2} กับ \bar{y}_{SRS2} จะน้อยลง

3. ตัวประมาณ \bar{y}_{SRS2} มีความแปรปรวนดังนี้

$$\text{Var}(\bar{y}_{SRS2}) = \frac{S^2}{n} \left(1 - \frac{n}{N}\right)$$

การสุ่มตัวอย่างแบบง่ายนี้ ความน่าจะเป็นหน่วยที่ i ในประชากรจะถูกเลือกเข้าไปในตัวอย่างขนาด n จาก N คำนวณได้ด้วยวิธีต่อไปนี้

1. $\text{Pr}(\text{หน่วย } i \text{ ในประชากรตกอยู่ในตัวอย่าง SRS})$

= จำนวนตัวอย่างขนาด n ที่มีหน่วย i ปรากฏอยู่ / จำนวนตัวอย่างขนาด n ที่เป็นไปได้ทั้งหมด

$$= \frac{\binom{N-1}{n-1}}{\binom{N}{n}} = \frac{n}{N}$$

หรือ 2. $\text{Pr}(\text{หน่วย } i \text{ ในประชากรตกอยู่ในตัวอย่าง SRS})$

= $\text{Pr}(\text{หน่วย } i \text{ ในประชากรถูกเลือกในการเลือกครั้งแรก})$

+ $\text{Pr}(\text{หน่วย } i \text{ ในประชากรถูกเลือกในการเลือกครั้งที่สอง}) + \dots +$

+ $\text{Pr}(\text{หน่วย } i \text{ ในประชากรถูกเลือกในการเลือกครั้งที่ } n)$

$$= \frac{1}{N} + \frac{N-1}{N} \cdot \frac{1}{N-1} + \frac{N-1}{N} \cdot \frac{N-2}{N-1} \cdot \frac{1}{N-2} + \dots + \frac{1}{N}$$

$$= \frac{1}{N} + \frac{1}{N} + \dots + \frac{1}{N}$$

$$= \frac{n}{N}$$

เนื่องจาก $\bar{y} = \sum_{i=1}^n \frac{y_i}{n}$ และ y_i ในตัวอย่างจะมาจากหน่วยใดก็ได้ในประชากรที่ยังไม่ถูกเลือก

เพื่อที่จะทำให้ y_i ในตัวอย่างตรงกับ y_i ในประชากรจะได้เปลี่ยนจากสภาพการเป็นตัวแปรไปเป็นค่าที่แน่นอน โดยอาจใช้ตัวแปร a_i เพื่อบอกลักษณะว่าหน่วยที่ i อยู่ในตัวอย่างหรือไม่ ดังนี้

ค่า a_i มีผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ 2 ค่า คือ 0 กับ 1

โดยที่

$$a_i = \begin{cases} 1 & \text{เมื่อหน่วย } i \text{ นั้น ๆ ถูกสุ่มเป็นหน่วยตัวอย่าง} \\ 0 & \text{เมื่อหน่วย } i \text{ นั้น ๆ ไม่ถูกสุ่มเป็นหน่วยตัวอย่าง} \end{cases}$$

$$\text{จะได้ว่า } \Pr(a_i = 1) = \frac{n}{N}$$

$$\Pr(a_i = 0) = 1 - \frac{n}{N}$$

ตัวแปร a_i จึงมีลักษณะเป็นตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบเบอร์นูลลี (Bernoulli) ดังนั้น

$$\begin{aligned} E(a_i) &= 1 \cdot \Pr(a_i = 1) + 0 \cdot \Pr(a_i = 0) \\ &= \frac{n}{N} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Var}(a_i) &= E(a_i^2) - [E(a_i)]^2 \\ &= \frac{n}{N} - \left(\frac{n}{N}\right)^2 \\ &= \frac{n}{N} \left(1 - \frac{n}{N}\right) \end{aligned}$$

$$\text{และ } \text{Cov}(a_i, a_j) = E(a_i a_j) - E(a_i)E(a_j)$$

$$\therefore E(a_i a_j) = \sum_{i \neq j}^N a_i a_j \Pr(a_i a_j)$$

$$= 1 \cdot \Pr(a_i a_j = 1)$$

$$= 1 \cdot \frac{\binom{N-2}{n-2}}{\binom{N}{n}} = \frac{n(n-1)}{N(N-1)}$$

$$\begin{aligned} \therefore \text{Cov}(a_i, a_j) &= \frac{n(n-1)}{N(N-1)} - \left(\frac{n}{N}\right)^2 \\ &= \frac{n^2 - n}{N(N-1)} - \frac{n^2}{N^2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{N(n^2 - n) - n^2(N-1)}{N^2(N-1)} \\
&= \frac{Nn^2 - Nn - n^2N + n^2}{N^2(N-1)} \\
&= \frac{-n(N-n)}{N^2(N-1)} \\
&= \frac{-n}{N(N-1)} \left(1 - \frac{n}{N}\right)
\end{aligned}$$

พิสูจน์ว่า \bar{y}_{SRS2} เป็นตัวประมาณไม่เอนเอียงของ \bar{Y}_{SRS2}

จาก $\bar{y}_{SRS2} = \sum_{i=1}^n \frac{y_i}{n}$ ซึ่งเขียนในรูปที่เป็นฟังก์ชันของ a_i ได้ดังนี้

$$\bar{y}_{SRS2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^N a_i y_i$$

ดังนั้น $\bar{y}_{SRS2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^N y_i \cdot E(a_i)$

$$= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^N y_i \cdot \frac{n}{N}$$

$$= \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N y_i = \bar{Y}_{SRS2}$$

นั่นคือ $E(\bar{y}_{SRS2}) = \bar{Y}_{SRS2}$ แสดงว่า \bar{y}_{SRS2} เป็นตัวประมาณที่ไม่เอนเอียงของ \bar{Y}_{SRS2}

การหาค่า $\text{Var}(\bar{y}_{SRS2})$

$$\text{Var}(\bar{y}_{SRS2}) = \text{Var}\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^N a_i y_i\right)$$

$$= \frac{1}{n^2} \left[\sum_{i=1}^N \text{Var}(y_i a_i) + \sum_{i \neq j} \sum_{i \neq j} \text{Cov}(y_i a_i, y_j a_j) \right]$$

$$= \frac{1}{n^2} \left[\sum_{i=1}^N y_i^2 \text{Var}(a_i) + \sum_{i \neq j} \sum_{i \neq j} y_i y_j \text{Cov}(a_i, a_j) \right]$$

$$= \frac{1}{n^2} \left[\sum_{i=1}^N y_i^2 \frac{n}{N} \left(1 - \frac{n}{N}\right) + \sum_{i \neq j} \sum_{i \neq j} y_i y_j \frac{-n}{N(N-1)} \left(1 - \frac{n}{N}\right) \right]$$

$$= \frac{1}{n^2} \cdot \frac{n}{N} \left(1 - \frac{n}{N}\right) \left[\sum_{i=1}^N y_i^2 - \frac{1}{N-1} \sum_{i \neq j} \sum_{i \neq j} y_i y_j \right]$$

แต่ $\left[\sum_{i=1}^N y_i \right]^2 = \sum_{i=1}^N y_i^2 + \sum_{i \neq j} \sum_{i \neq j} y_i y_j$

$$\begin{aligned}
\therefore \sum_{i \neq j}^N \sum_{i \neq j}^N y_i y_j &= Y^2 - \sum_{i=1}^N y_i^2 \\
\therefore \text{Var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) &= \frac{1}{nN} \left(1 - \frac{n}{N}\right) \left[\sum_{i=1}^N y_i^2 - \frac{Y^2}{N-1} + \frac{\sum_{i=1}^N y_i^2}{N-1} \right] \\
&= \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{1}{nN} \left[\frac{(N-1) \sum_{i=1}^N y_i^2 - Y^2 + \sum_{i=1}^N y_i^2}{N-1} \right] \\
&= \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{1}{nN} \left[\frac{N \sum_{i=1}^N y_i^2 - \sum_{i=1}^N y_i^2 - Y^2 + \sum_{i=1}^N y_i^2}{N-1} \right] \\
&= \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{1}{nN} \left[\frac{N \sum_{i=1}^N y_i^2 - Y^2}{N-1} \right] \\
&= \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{1}{nN} \left[\frac{N \sum_{i=1}^N y_i^2}{N-1} - \frac{N^2}{N-1} \cdot \frac{Y^2}{N^2} \right] \\
&= \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{1}{nN} \left[\frac{N}{N-1} \sum_{i=1}^N y_i^2 - \frac{N^2}{N-1} \bar{Y}^2 \right] \\
&= \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{1}{n(N-1)} \left[\sum_{i=1}^N y_i^2 - N \bar{Y}^2 \right] \\
&= \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{S^2}{n}
\end{aligned}$$

พิสูจน์ว่า s^2 เป็นตัวประมาณไม่เอนเอียงของ S^2

$$\begin{aligned}
s^2 &= \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2 \\
\therefore s^2 &= \frac{1}{n-1} \left[\sum_{i=1}^n a_i y_i^2 - \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n a_i y_i \right)^2 \right] \\
\therefore E(s^2) &= \frac{1}{n-1} \left[\sum_{i=1}^n E(a_i) y_i^2 - \frac{1}{n} E \left(\sum_{i=1}^n a_i y_i \right)^2 \right]
\end{aligned}$$

$$\text{แต่ } \left(\sum_{i=1}^N a_i y_i \right)^2 = \sum_{i=1}^N a_i^2 y_i^2 + \sum_{i \neq j}^N \sum_{i \neq j}^N a_i a_j y_i y_j$$

$$\text{และ } E(a_i) = \frac{n}{N} \quad , \quad E(a_i^2) = \frac{n}{N} \quad , \quad E(a_i a_j) = \frac{n(n-1)}{N(N-1)}$$

$$E\left(\sum_{i=1}^N a_i y_i \right)^2 = \left[\sum_{i=1}^N E(a_i^2) y_i^2 + \sum_{i \neq j}^N \sum_{i \neq j}^N E(a_i a_j) y_i y_j \right]$$

$$E\left(\sum_{i=1}^N a_i y_i \right)^2 = \left[\frac{n}{N} \sum_{i=1}^N y_i^2 + \frac{n}{N} \sum_{i \neq j}^N \sum_{i \neq j}^N \frac{(n-1)}{(N-1)} y_i y_j \right]$$

$$E\left(\sum_{i=1}^N a_i y_i \right)^2 = \frac{n}{N} \left[\sum_{i=1}^N y_i^2 + \sum_{i \neq j}^N \sum_{i \neq j}^N \frac{(n-1)}{(N-1)} y_i y_j \right]$$

$$\therefore E(s^2) = \frac{1}{n-1} \left[\frac{n}{N} \sum_{i=1}^N y_i^2 - \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N y_i^2 - \frac{(n-1)}{N(N-1)} \sum_{i \neq j}^N \sum_{i \neq j}^N y_i y_j \right]$$

$$\text{จาก } \sum_{i \neq j}^N \sum_{i \neq j}^N y_i y_j = Y^2 - \sum_{i=1}^N y_i^2$$

$$\text{ดังนั้น } E(s^2) = \frac{1}{n-1} \left[\frac{n-1}{N} \sum_{i=1}^N y_i^2 - \frac{(n-1)}{N(N-1)} \left(Y^2 - \sum_{i=1}^N y_i^2 \right) \right]$$

$$= \frac{1}{N} \left[\sum_{i=1}^N y_i^2 - \frac{1}{(N-1)} \left(Y^2 - \sum_{i=1}^N y_i^2 \right) \right]$$

$$= \frac{1}{N} \left[\frac{(N-1) \sum_{i=1}^N y_i^2 - Y^2 + \sum_{i=1}^N y_i^2}{(N-1)} \right]$$

$$= \frac{1}{N} \left[\frac{N \sum_{i=1}^N y_i^2 - \sum_{i=1}^N y_i^2 - Y^2 + \sum_{i=1}^N y_i^2}{(N-1)} \right]$$

$$= \frac{1}{N} \left[\frac{N \sum_{i=1}^N y_i^2 - Y^2}{(N-1)} \right]$$

$$= \frac{1}{N(N-1)} \left[N \sum_{i=1}^N y_i^2 - N^2 \bar{Y}^2 \right]$$

$$= \frac{1}{(N-1)} \sum_{i=1}^N (y_i - \bar{Y})^2 = S^2$$

ดังนั้น s^2 จึงเป็นตัวประมาณไม่เอนเอียงของ S^2

4.2 ผลการวิเคราะห์จากการจำลองแบบประชากรที่หายาก

จากการจำลองแบบของประชากรที่หายากสามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1

ประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1				
ขนาดตัว อย่าง (n)	\bar{y}_{SRS}		$\text{var}(\bar{y}_{SRS})$	
	SRS ₁	SRS ₂	SRS ₁	SRS ₂
4	0.52	0.53	0.2053	0.4960
8	0.55	0.56	0.0618	0.2226
16	0.54	0.50	0.0075	0.0950
32	0.54	0.52	0.0001	0.0392

ตารางที่ 6 : ตารางแสดงผลการคำนวณของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1

จากการสังเกตจากภาพที่ 8 ภาพแสดงประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1 ซึ่งอาศัยกระบวนการพัชของคลัสเตอร์ ในหน้า 25 พบว่าประชากรที่เราสนใจมักอยู่รวมเป็นกลุ่มก้อนกระจุกตัวเป็นกลุ่มเดียว โดยผลการคำนวณสามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบค่าความแปรปรวน ($\text{var}(\bar{y}_{SRS})$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นดังกราฟที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 1 : กราฟเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1

จากกราฟที่ 1 พบว่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ มีค่าน้อยกว่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})$ ในทุก ๆ กรณีไม่จะเป็นการสุ่มตัวอย่างขนาดขั้นต้น

$$n=4 \quad \text{ค่า } \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.2053 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.4960$$

$$n=8 \quad \text{ค่า } \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0618 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.2226$$

$$n=16 \quad \text{ค่า } \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0075 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.0950$$

$$n=32 \quad \text{ค่า } \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0001 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.0392$$

ดังนั้นตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ทำการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ (Adaptive Cluster Sampling) มีประสิทธิภาพในแง่ของความแม่นยำมากกว่าตัวประมาณค่าเฉลี่ยจากแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ (Nonadaptive) โดยค่าความแปรปรวนมีแนวโน้มลดลง เมื่อการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นมีขนาดเพิ่มขึ้น

2. การพิจารณาค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.)

ผลจากการคำนวณ พบว่า

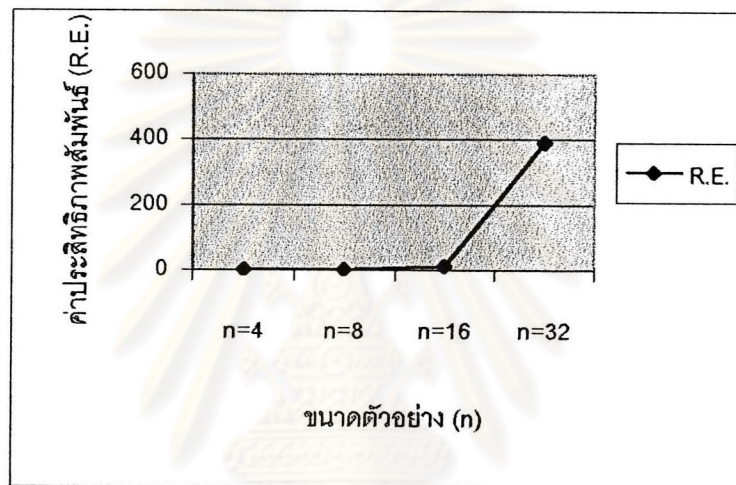
$$n=4 \quad \text{ค่า R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.4960}{0.2053} = 2.4160 > 1$$

$$n=8 \quad \text{ค่า R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.2226}{0.0618} = 3.6019 > 1$$

$$n=16 \quad \text{ค่า R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.0950}{0.0075} = 12.6667 > 1$$

$$n=32 \quad \text{ค่า R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.0392}{0.0001} = 392 > 1$$

สามารถนำค่า R.E. ที่คำนวณได้ไปแสดง ดังกราฟที่ 2

กราฟที่ 2 : กราฟแสดงค่า R.E. ทุก ๆ ขนาดตัวอย่างของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1

ผลจากคำนวณแสดงให้เห็นว่า R.E. มีค่ามากกว่า 1 ในทุก ๆ ขนาดตัวอย่าง ดังนั้นตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ทำการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ (Adaptive Cluster Sampling) มีประสิทธิภาพในแง่ของความแม่นยำมากกว่าตัวประมาณค่าเฉลี่ยจากแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ (Nonadaptive) จากกราฟที่ 2 เห็นว่าขนาดตัวอย่างที่เพิ่มจะทำให้ค่า R.E. สูงขึ้น แสดงว่าตัวประมาณของแผนแบบกลุ่มปรับมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าตัวประมาณของแผนแบบที่ไม่ปรับ

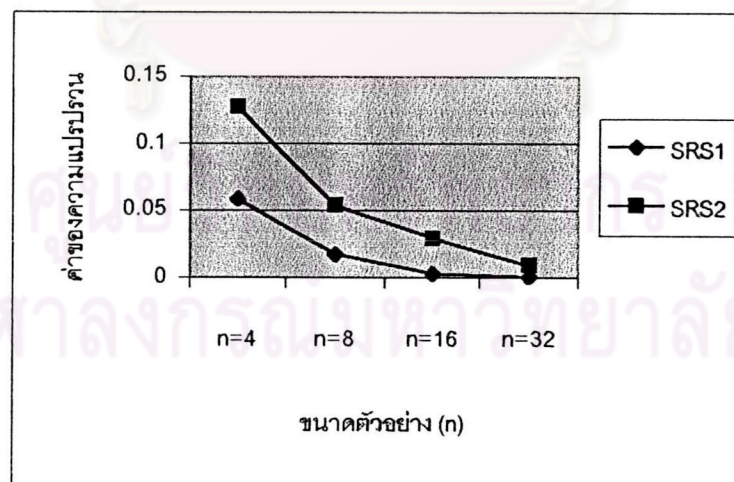
4.2.2 ผลการวิเคราะห์ประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2

ประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2				
ขนาดตัวอย่าง อย่าง (n)	\bar{y}_{SRS}		$\text{var}(\bar{y}_{SRS})$	
	SRS ₁	SRS ₂	SRS ₁	SRS ₂
4	0.28	0.29	0.0586	0.1270
8	0.27	0.30	0.0172	0.0538
16	0.26	0.26	0.0029	0.0293
32	0.28	0.27	0.0004	0.0094

ตารางที่ 7 : ตารางแสดงผลการคำนวณของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2

จากการสังเกตจากภาพที่ 9 ภาพแสดงประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2 ซึ่งอาศัยกระบวนการพัวของคลัสเตอร์ ในหน้า 28 พบว่าประชากรที่เราสนใจมักจะอยู่ในลักษณะกระจายกันโดยผลการคำนวณสามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบค่าความแปรปรวน ($\text{var}(\bar{y}_{SRS})$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นดังกราฟที่ 3

กราฟที่ 3 : กราฟเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2

จากกราฟที่ 3 พบว่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ มีค่าน้อยกว่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})$ ในทุก ๆ กรณีไม่จะเป็นการสุ่มตัวอย่างขนาดขั้นต้น

$$n=4 \quad \text{ค่า } \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0586 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.1270$$

$$n=8 \quad \text{ค่า } \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0172 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.0538$$

$$n=16 \quad \text{ค่า } \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0029 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.0293$$

$$n=32 \quad \text{ค่า } \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0004 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.0094$$

ดังนั้นตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ทำการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ (Adaptive Cluster Sampling) มีประสิทธิภาพในแง่ของความแม่นยำมากกว่าตัวประมาณค่าเฉลี่ยจากแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ (Nonadaptive) โดยค่าความแปรปรวนมีแนวโน้มลดลง เมื่อการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นมีขนาดเพิ่มขึ้น

2. การพิจารณาค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.)

ผลจากการคำนวณ พบว่า

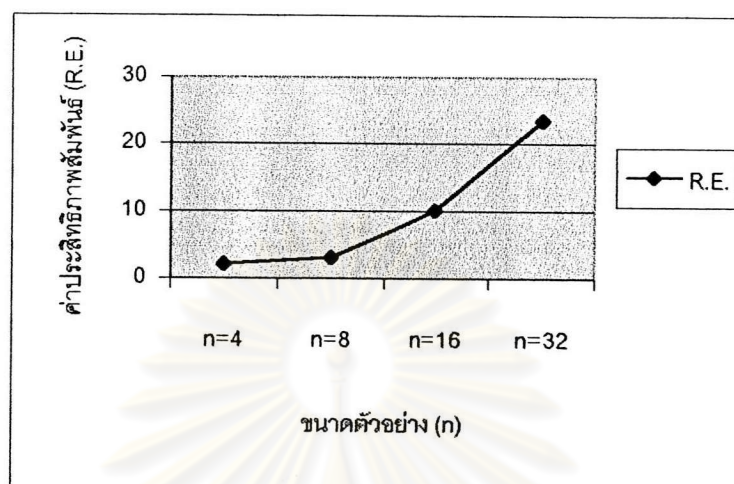
$$n=4 \quad \text{ค่า R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.1270}{0.0586} = 2.1672 > 1$$

$$n=8 \quad \text{ค่า R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.0538}{0.0172} = 3.1280 > 1$$

$$n=16 \quad \text{ค่า R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.0293}{0.0029} = 10.1035 > 1$$

$$n=32 \quad \text{ค่า R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.0094}{0.0004} = 23.5 > 1$$

สามารถนำค่า R.E. ที่คำนวณได้ไปแสดง ดังกราฟที่ 4

กราฟที่ 4 : กราฟแสดงค่า R.E. ทุก ๆ ขนาดตัวอย่างของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2

ผลจากคำนวณแสดงให้เห็นว่า R.E. มีค่ามากกว่า 1 ในทุก ๆ ขนาดตัวอย่าง ดังนั้นตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ทำการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ (Adaptive Cluster Sampling) มีประสิทธิภาพในแง่ของความแม่นยำมากกว่าตัวประมาณค่าเฉลี่ยจากแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ (Nonadaptive) จากกราฟที่ 4 เห็นว่าขนาดตัวอย่างที่เพิ่มจะทำให้ค่า R.E. สูงขึ้น แสดงว่าตัวประมาณของแผนแบบกลุ่มปรับมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าตัวประมาณของแผนแบบที่ไม่ปรับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

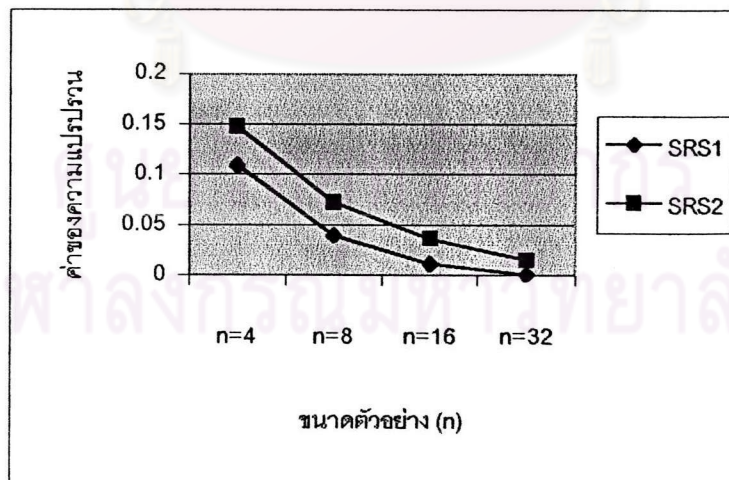
4.2.3 ผลการวิเคราะห์ประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3

ประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3				
ขนาดตัว อย่าง (n)	\bar{y}_{SRS}		$\text{var}(\bar{y}_{SRS})$	
	SRS ₁	SRS ₂	SRS ₁	SRS ₂
4	0.37	0.33	0.1090	0.1474
8	0.35	0.35	0.0395	0.0723
16	0.40	0.39	0.0111	0.0365
32	0.40	0.38	0.0008	0.0150

ตารางที่ 8 : ตารางแสดงผลการคำนวณของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3

จากการสังเกตจากภาพที่ 10 ภาพแสดงประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3 ซึ่งอาศัยกระบวนการพัทของคลัสเตอร์ ในหน้า 31 พบว่าประชากรที่เราสนใจมักจะอยู่ในลักษณะอยู่เกาะกลุ่มกันแบ่งเป็น 2 กลุ่มอย่างชัดเจน โดยผลการคำนวณสามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบค่าความแปรปรวน ($\text{var}(\bar{y}_{SRS})$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นดังกราฟที่ 5

กราฟที่ 5 : กราฟเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3

จากกราฟที่ 5 พบว่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ มีค่าน้อยกว่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})$ ในทุก ๆ กรณีไม่จะเป็นการสุ่มตัวอย่างขนาดขั้นต้น

$$n=4 \quad \text{ค่า} \quad \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.1090 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.1474$$

$$n=8 \quad \text{ค่า} \quad \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0395 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.0723$$

$$n=16 \quad \text{ค่า} \quad \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0111 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.0365$$

$$n=32 \quad \text{ค่า} \quad \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}}) = 0.0008 < \text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}}) = 0.0150$$

ดังนั้นตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ทำการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ (Adaptive Cluster Sampling) มีประสิทธิภาพในแง่ของความแม่นยำมากกว่าตัวประมาณค่าเฉลี่ยจากแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ (Nonadaptive) โดยค่าความแปรปรวนมีแนวโน้มลดลง เมื่อการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นมีขนาดเพิ่มขึ้น

2. การพิจารณาค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.)

ผลจากการคำนวณ พบว่า

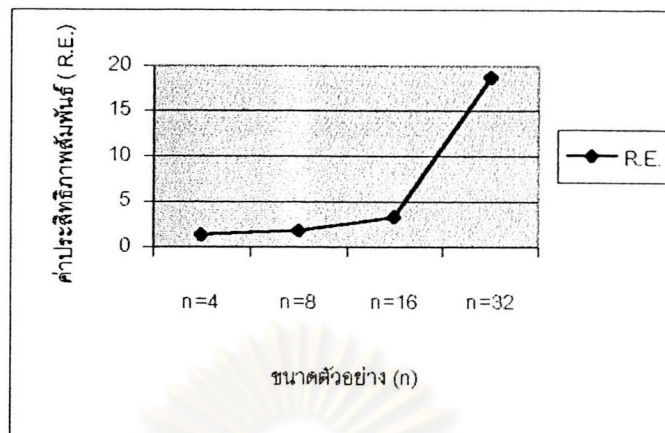
$$n=4 \quad \text{ค่า} \quad \text{R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.1474}{0.1090} = 1.3523 > 1$$

$$n=8 \quad \text{ค่า} \quad \text{R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.0723}{0.0395} = 1.8304 > 1$$

$$n=16 \quad \text{ค่า} \quad \text{R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.0365}{0.0111} = 3.2884 > 1$$

$$n=32 \quad \text{ค่า} \quad \text{R.E.} = \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})} = \frac{0.0150}{0.0008} = 18.75 > 1$$

สามารถนำค่า R.E. ที่คำนวณได้ไปแสดง ดังกราฟที่ 6

กราฟที่ 6 : กราฟแสดงค่า R.E. ทุก ๆ ขนาดตัวอย่างของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3

ผลจากคำนวณแสดงให้เห็นว่า R.E. มีค่ามากกว่า 1 ในทุก ๆ ขนาดตัวอย่าง ดังนั้นตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ทำการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ (Adaptive Cluster Sampling) มีประสิทธิภาพในแง่ของความแม่นยำมากกว่าตัวประมาณค่าเฉลี่ยจากแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ (Nonadaptive) จากกราฟที่ 6 เห็นว่าขนาดตัวอย่างที่เพิ่มจะทำให้ค่า R.E. สูงขึ้น แสดงว่าตัวประมาณของแผนแบบกลุ่มปรับมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าตัวประมาณของแผนแบบที่ไม่ปรับ

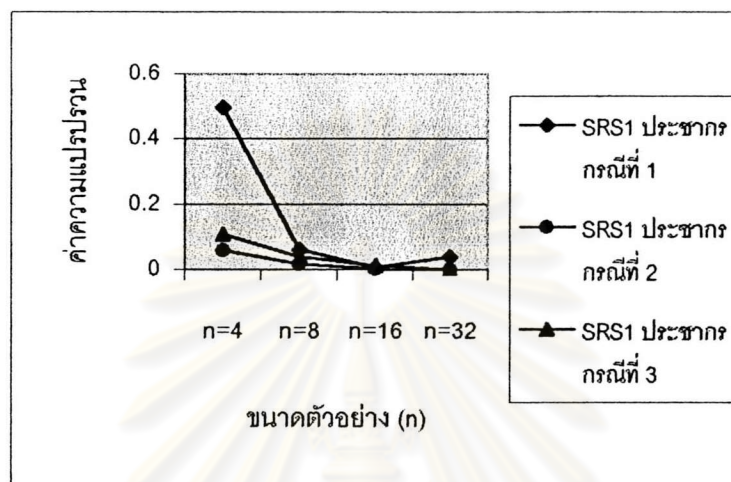
4.2.4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1,2 และ 3

ประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1,2,3						
ขนาดตัวอย่าง (n)	$\text{var}(\bar{y}_{SRS})$					
	ประชากรที่มีลักษณะ หายากกรณีที่ 1		ประชากรที่มีลักษณะ หายากกรณีที่ 2		ประชากรที่มีลักษณะ หายากกรณีที่ 3	
	SRS ₁	SRS ₂	SRS ₁	SRS ₂	SRS ₁	SRS ₂
4	0.2053	0.4960	0.0586	0.1270	0.1090	0.1474
8	0.0618	0.2226	0.0172	0.0538	0.0395	0.0723
16	0.0075	0.0950	0.0029	0.0293	0.0111	0.0365
32	0.0001	0.0392	0.0004	0.0094	0.0008	0.0150

ตารางที่ 9 : ตารางแสดงการเปรียบเทียบผลการคำนวณค่าความแปรปรวน ($\text{var}(\bar{y}_{SRS})$) ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1,2 และ 3

กรณีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ

1. การเปรียบเทียบค่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งสามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นดังกราฟที่ 7

กราฟที่ 7 : กราฟแสดงการเปรียบเทียบผลการคำนวณค่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1, 2 และ 3

จากกราฟที่ 7 พบว่า ค่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2 มีค่าน้อยกว่าค่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3 ในทุก ๆ ขนาดตัวอย่าง (n) และมีค่าน้อยกว่าค่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1}})$ ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1 ในขนาดตัวอย่าง n=4, 8 และ 16 แสดงให้เห็นว่าตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ทำการสุ่มตัวอย่างขั้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ (Adaptive Cluster Sampling) ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2 มีประสิทธิภาพในแง่ของความแม่นยำมากกว่า ประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1, 3 ซึ่งสอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.) ดังตารางที่ 10

2. การพิจารณาค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.) ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1.2 และ 3 ซึ่งสามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นดังตารางที่ 10

	ประชากรที่มีลักษณะหายาก กรณีที่ 1 เปรียบเทียบกับ กรณีที่ 2	ประชากรที่มีลักษณะหายาก กรณีที่ 3 เปรียบเทียบกับ กรณีที่ 2	ประชากรที่มีลักษณะหายาก กรณีที่ 1 เปรียบเทียบกับ กรณีที่ 3
	$= \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1case1}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1case2}})}$	$= \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1case3}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1case2}})}$	$= \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1case1}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS1case3}})}$
n=4	$= \frac{0.2053}{0.0586} > 1$	$= \frac{0.1090}{0.0586} > 1$	$= \frac{0.4960}{0.1474} > 1$
n=8	$= \frac{0.0618}{0.0172} > 1$	$= \frac{0.0395}{0.0172} > 1$	$= \frac{0.2226}{0.0723} > 1$
n=16	$= \frac{0.0075}{0.0029} > 1$	$= \frac{0.0111}{0.0029} > 1$	$= \frac{0.0950}{0.0365} > 1$
n=32	$= \frac{0.0001}{0.0004} < 1$	$= \frac{0.0008}{0.0004} > 1$	$= \frac{0.0392}{0.0150} > 1$

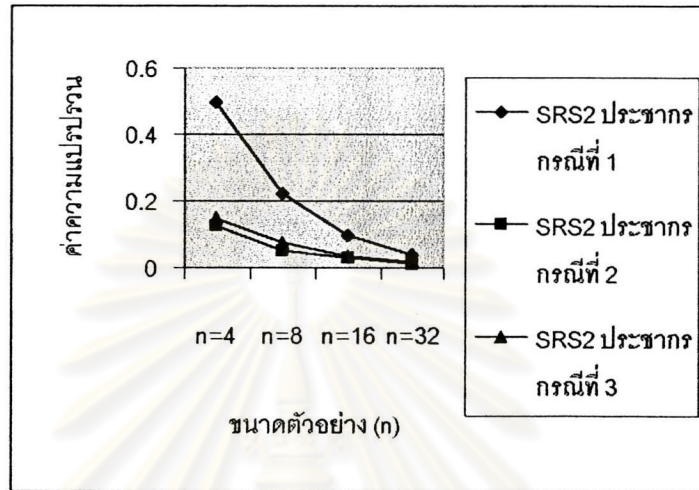
ตารางที่ 10 : ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของตัวประมาณในแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มปรับ ในประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1,2 และ 3

จากตารางที่ 10 พบว่า ตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ดัดแปลงมาจากตัวประมาณ Horvitz-Thompson เหมาะสมที่จะนำมาใช้สุ่มตัวอย่าง ในกรณีประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2 มากที่สุด รองลงมาคือประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3 และ 1 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ

1. การเปรียบเทียบค่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})$ ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งสามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นดังกราฟที่ 8

กราฟที่ 8 : กราฟแสดงการเปรียบเทียบผลการคำนวณค่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})$ ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1, 2 และ 3

จากกราฟที่ 8 พบว่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})$ ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2 มีค่าน้อยกว่าค่า $\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2}})$ % ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1, 3 ในขนาดตัวอย่าง $n=4, 8, 16, 32$ แสดงให้เห็นว่า ตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ทำการสุ่มตัวอย่างขึ้นต้นอย่างง่ายโดยไม่ใส่คืนภายใต้แผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ (Nonadaptive) ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2 มีประสิทธิภาพในแง่ของความแม่นยำมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.) ดังตารางที่ 11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การพิจารณาค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.) ของประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1.2 และ 3 ซึ่งสามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นดังตารางที่ 11

	ประชากรที่มีลักษณะหายาก กรณีที่ 1 เปรียบเทียบกับ กรณีที่ 2	ประชากรที่มีลักษณะหายาก กรณีที่ 3 เปรียบเทียบกับ กรณีที่ 2	ประชากรที่มีลักษณะหายาก กรณีที่ 1 เปรียบเทียบกับ กรณีที่ 3
	$= \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2case1}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2case2}})}$	$= \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2case3}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2case2}})}$	$= \frac{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2case1}})}{\text{var}(\bar{y}_{\text{SRS2case3}})}$
n=4	$= \frac{0.4960}{0.1270} > 1$	$= \frac{0.1474}{0.1270} > 1$	$= \frac{0.4960}{0.1474} > 1$
n=8	$= \frac{0.2226}{0.0538} > 1$	$= \frac{0.0723}{0.0538} > 1$	$= \frac{0.2226}{0.0723} > 1$
n=16	$= \frac{0.0950}{0.0293} > 1$	$= \frac{0.0365}{0.0293} > 1$	$= \frac{0.0950}{0.0365} > 1$
n=32	$= \frac{0.0392}{0.0094} > 1$	$= \frac{0.0150}{0.0094} > 1$	$= \frac{0.0392}{0.0150} > 1$

ตารางที่ 11 : ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพสัมพัทธ์ (Relative Efficiency : R.E.) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของตัวประมาณในแผนแบบการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ ในประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 1,2 และ 3

จากตารางที่ 11 พบว่า ตัวประมาณค่าเฉลี่ยของแผนการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ปรับ เหมาะสมที่จะนำมาใช้สุ่มตัวอย่าง ในกรณีประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 2 มากที่สุด รองลงมาคือประชากรที่มีลักษณะหายากกรณีที่ 3 และ 1 ตามลำดับ